

VELIKI PROBLEMI MALIH LJUDI

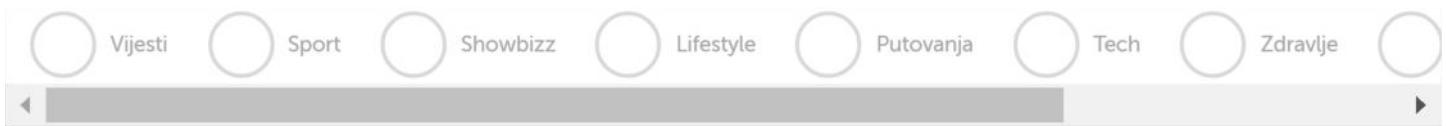
Ovo je postalo opasno igralište za djecu: Okrutniji su i nasilniji nego u stvarnom svijetu

Piše **Ana Lonjak**, 19. studenoga 2024. @ 12:34

Ilustracija

Foto: Getty Images

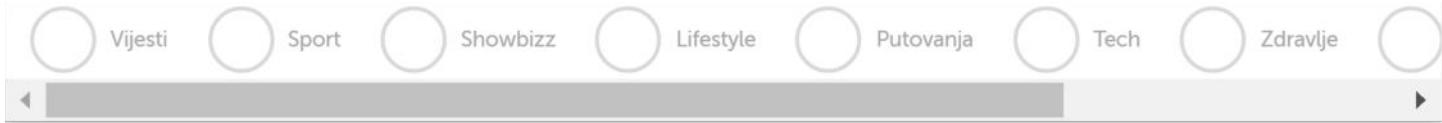
O sve većem problemu elektroničkog nasilja među djecom i kako to prevenirati te što savjetovati roditeljima i djeci razgovarali smo sa stručnjakinjom iz Centra Luka Ritz.

Obavijesti uključene

"Vedranov tata vozi smiješan auto"... Ovo su samo neke od grupa i poruka djece koji pohađaju osnovnu školu. Jedna od gorih grupa kako nam je ispričala jedna majka je bila ona u kojoj su određeno dijete etiketirali zbog druge nacionalnosti.

O sve većem problemu elektroničkog nasilja među djecom razgovarali smo s mag.act.soc. Kristinom Divić Čolić iz Centra Luka Ritz.

Obavijesti uključene

Elektroničko nasilje definira se kao svaka zlonamjerna i ponavljana uporaba informacijskih i komunikacijskih tehnologija kako bi se nekome nanijela šteta, odnosno kako bi se najčešće neko dijete ponizilo, zadirkivalo, prijetilo mu se ili ga se zlostavljalo na neki drugi način. Djeca se danas rađaju i odrastaju uz ekrane i moderne tehnologije, pri čemu je virtualno postalo igralište novog doba. Kao što djecu odgajamo i učimo od malih nogu poželjnim oblicima ponašanja i ukazujemo im neadekvatnost pojedinih ponašanja, isto je i sa virtualnim svijetom koji je dio njihove svakodnevice.

U kojoj dobi se počinje javljati i koliko djece u Hrvatskoj trpi elektroničko nasilje?

Već od učenika nižih razreda OŠ čujemo o **negativnim iskustvima** u virtualnom okruženju u vidu doživljaja izbacivanja iz igre, isključivanja iz grupe, govorenje ružnih stvari o njima i slično. Prema istraživanju s ERF-a iz 2023. godine o vršnjačkom nasilju na reprezentativnom uzorku OŠ i SŠ Grada Zagreba podaci govore da je u periodu provođenja istraživanja (svibanj-srpanj 2023) 51,6 posto učenika osnovnih škola doživjelo je da je

Vijesti

Sport

Showbizz

Lifestyle

Putovanja

Tech

Zdravlje

Isključivanje ili ignoriranje na društvenim mrežama doživjelo je 41,3 posto učenika, a počinilo njih 29,9 posto. Navedeni oblici elektroničkog nasilja u osnovnim školama također su najčešći oblici te vrste nasilja i među učenicima srednjih škole. Naime, njih 44,1 posto doživjelo da je netko drugim osobama govorio ružne stvari o njima putem interneta ili poruka, dok je to isto počinilo 27 posto učenika. Govorenje ružnih stvari o njima na internetu ili preko poruka doživjelo je 41,7 posto, a počinilo 23,1 posto učenika. Širenje

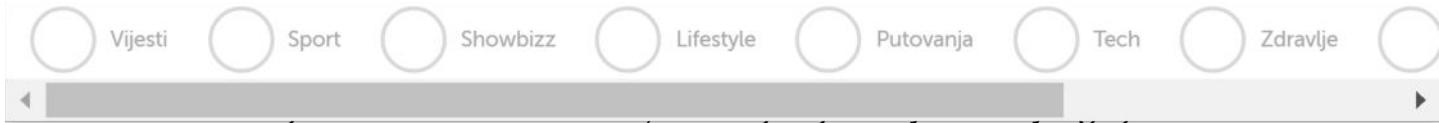
Obavijesti uključene

Je li u neku ruku cyberbullying danas postao gori od nazovimo to klasičnog zlostavljanja?

Posljedice cyberbullyinga mogu biti i ozbiljnije od onih prouzročenih nasiljem u stvarnosti. Publika može biti puno šira, a zbog osjećaja anonimnosti počinitelji mogu biti okrutniji i nasilniji nego što bi se usudili biti u stvarnom svijetu odnosno "licem u lice". Dijete koje doživljava cyberbullying od ovog oblika nasilja ne može pobjeći, ono praktički svakodnevno "nosi svog zlostavljača u džepu" u mobitelu, nema odmaka, sigurnog mjesta, sveprisutno je i stalno izloženo.

Koji su najučestaliji primjeri takvog vrsta zlostavljanja među djecom?

Važno je naglasiti razliku između sukoba i nasilja. Nažalost, proste riječi i vrijedanje često su dio uobičajene komunikacije među djecom i mladima, a i nama odraslima. Svakodnevno svjedočimo raznim oblicima neprimjerene komunikacije, pa i u javnom i političkom diskursu. Tu je odgovornost svakoga od nas, iz različitih uloga da svojim ponašanjem

relacijsko nasilje kao pojavnji oblik, često kroz ogovaranje i klevetanje, socijalno isključivanje, video snimanje u vidu snimanja ili fotografiranja u situacijama koje su za djecu ponižavajuće ili neugodne i slično. Nažalost, svjedočimo sve češće i različitim oblicima elektroničkog seksualnog nasilja poput slanja i dijeljenja sadržaja seksualne prirode koji služe za seksualno uznemiravanje druge osobe i zadovoljenje vlastitih seksualnih potreba, ucjenjivanje, prijetnje, iznuda i slično.

Obavijesti uključene

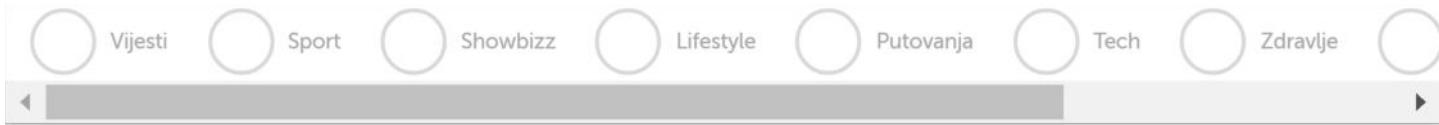
Tijekom rada s djecom i mladima najčešće je riječ o verbalnom i relacijskom nasilju, a odnose se na odnose se na ružno govorenje o nekome putem interneta ili poruka, širenje tračeva putem interneta te isključivanje ili ignoriranje na društvenim mrežama, u aplikacijama za dopisivanje.

Kako prepoznati cyberbullying nad djecom?

Možemo razmišljati u tom smjeru ukoliko primijetimo promjene u ponašanju, raspoloženju, svakodnevnom funkcioniranju. Primjerice, ukoliko se dijete počne povlačiti, djeluje osamljeno, tužno, iritabilno.

Što napraviti ako je vaše djece žrtva bullyinga?

Provjeriti što se dogodilo, zaštititi dijete od daljnje izloženosti, ne odgovarati na nasilne i prijeteće poruke, ne briati primljene sadržaje (pohraniti "dokaz" istih), ukoliko je moguće utvrditi identitet osobe koja čini nasilje, potražiti pomoć. Ponovno, važno je razlikovati situacije uobičajenih dječjih sukoba i komunikacije od nasilja i zlostavljanja i sukladno tome reagirati. Nekada je dovoljno da se roditelji uključe i zajednički s djecom iskominiciraju situaciju i dođu do zajedničkog i zadovoljavajućeg rješenja. Ukoliko je riječ o ekstremnijim

svjedočimo u svakodnevnom radu, reagira i policija i sud.

Koje posljedice elektroničko nasilje ostavlja na djeci?

Posljedice mogu biti različite, od emocionalnih poput uznemirenosti, pojačanog straha, ljutnje, tuge, iritabilnosti, ispada bijesa kod kuće, gubitka sna i apetita, osjećaja

Obavijesti uključene

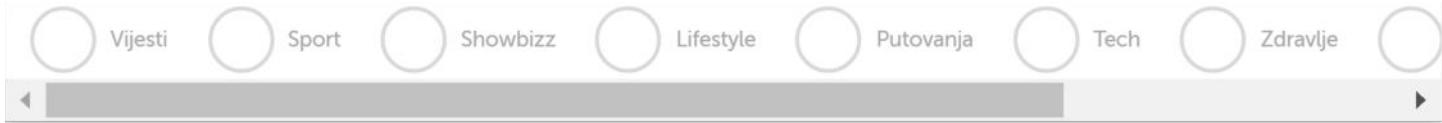
promjena u školskom funkcioniranju u vidu nedostatka koncentracije, lošijih rezultata, izostajanja iz škole, delinkvencije i sl. Ono što je najopasnije su ekstremni oblici, odnosno posljedice poput samoozljeđivanja, pokušaja ili izvršenja samoubojstva kao krajnje i najekstremnije posljedice.

Što napraviti ako je vaše djece u ovom slučaju zlostavljač?

Zaustaviti neadekvatno ponašanje, učiti o osobnoj odgovornosti, pokušati razumjeti zbog čega je dijete reagiralo ili se ponaša neadekvatno i potražiti stručnu pomoć. Često djeca koja čine nasilje i sama imaju neadekvatna iskustva.

Što roditelji mogu napraviti u slučaju elektroničkog nasilja?

Važno je ozbiljno shvatiti i ne osuđivati dijete, ne kriviti ga za nastalu situaciju tj. Iskustvo elektroničkog nasilja može biti jako opterećujuće, posebno ako se djeca nemaju kome povjeriti. Pokažite djetetu razumijevanje i podršku, ponudite stručnu pomoć. Često se dogodi da roditelji djeci koja dožive elektroničko nasilje pristupaju zabranama i kaznama (oduzimanje i zabrana korištenja interneta imobitelja) pri čemu zaboravljamo da je virtualno samo "igralište novog doba", a tehnologije su postale samo novi način za

Kako sve to prevenirati i na koji način razgovarati s djecom o tome?

Važno je osvijestiti da je virtualno postalo stvarno, da se djeca danas rađaju i odrastaju s tehnologijom i to je dio koji nikako ne smijemo zanemariti ili umanjivati. U obitelji je važno razgovarati o pravilima vezano za korištenje ekrana u obitelji – jasno komunicirati što je ok ponašanje, a što nije. Informirati o važnosti privatnosti, osviještenosti da sve što objavimo

Obavijesti uključene

Nažalost, u praksi često svjedočimo tome da je djeci od malih nogu, već u dobi od 4-5 godina omogućen pristup i korištenje mobitela, laptopa, igračih konzola i slično, roditelji se hvale kako je dijete nešto savladalo, naučilo, no skloni su nekritično pristupiti istome u vidu izostanka pravila i granica posebice vezano za vrijeme koje dijete provodi u istome kao i sadržaje kojima je izloženo. Također, važno je osvijestiti kakav smo model ponašanja djeci, kakav je naš odnos prema tehnologiji, koliko vremena provodimo uz ekrane, jesu li ekranii neodvojivi dio vremena koji provodimo s djecom, kako mi komuniciramo u virtualnom okruženju. Budimo sami primjer koji želimo vidjeti. Ako je roditelj čitav dan uz mobitel, na ekranu, prekida aktivnosti zajedničkog vremena s djetetom zbog poruke, poziva, maila, nije fer očekivati odgovorniji odnos ili bolju kontrolu nad istime od djeteta.

Tekst je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti.

POVEZANE TEME

CYBERBULLYING

ELEKTRONIČKO NASILJE

DJECA

NASILJE NA INTERNETU

VELIKI PROBLEMI MALIH LJUDI

[Vijesti](#)[Sport](#)[Showbizz](#)[Lifestyle](#)[Putovanja](#)[Tech](#)[Zdravlje](#)

JOŠ AKTUALNOSTI

Obavijesti uključene

PRATILI SU SVAKI KORAK

VIDEO Filipinska mornarica uočila borbenu podmornicu, a onda shvatila čija je: "Ovo je vrlo zabrinjavajuće..."

[Vijesti](#)[Sport](#)[Showbizz](#)[Lifestyle](#)[Putovanja](#)[Tech](#)[Zdravlje](#)

✓ **Obavijesti uključene**

Pogledajte što je Bidenov sin rekao nakon što ga je otac pomilovao...

POSMRTNI OSTACI SEDAM OSOBA

Posebno bolan trenutak bio je identificiranje oca i dva sina: "Zajedno su odvedeni i ubijeni"...

[Vijesti](#)[Sport](#)[Showbizz](#)[Lifestyle](#)[Putovanja](#)[Tech](#)[Zdravlje](#)

✓ **Obavijesti uključene**

**Žena na Črnomercu ubijena je zbog rakije? Osumnjičeni prepričao strašan događaj:
"Tražila me da joj još na..."**

POZNATI MILIJARDER

Trump još jednog člana obitelji ubacio u Bijelu kuću: Na važnu poziciju postavio svekra svoje kćeri koji j...

Obavijesti uključene

VIŠE SA WEBA

Otkrivamo tajnu poznatih glumica i pjevacica za vitku liniju i lijepu noge

Oglas

Plenković: 'Milanović je karcinom hrvatskog političkog života'

Ovaj 5* hotel u Rijeci vas uvijek iznova očara, a ovaj put će vas očarati i cijena!

Oglas

Kod Varaždina našli zakopano novorodenče, traže još jedno

Vaši računi za grijanje mogu biti i do 4x manji! Ne znate

VIDEO Što mu se to događa s nogama? Svi gledaju novu

JOŠ VIJESTI

Obavijesti uključene

U dobru i zlu: Pronašla je stranice svojeg dnevnika među njegovim stvarima...

 Vijesti Sport Showbizz Lifestyle Putovanja Tech Zdravlje**Obavijesti uključene**

"KAKO SMO MI PRIJATELJI?"

Znate li ju vi? Martina Tomčić kaže da ne zna pjesmu koju je Matija otpjevao u polufinalu Supertalenta...

HAJDUKOV HEROJ

Niko Sigur pobjedu na Poljudu proslavio je u zagrljaju poznate Hrvatice, pozornost je privukao i njegov ou...

✓ Obavijesti uključene

Mala posjekotina na usni 20-godišnjaka prerasla u veliku tragediju: "Probudio se idućeg dana i samo rekao ..."

Kviz opće kulture

POKAŽITE ŠTO ZNATE!

Savršeni rezultat u ovom kvizu gotovo je nemoguć, osim ako se jako potrudite!...

Vijesti Sport Showbizz Lifestyle Putovanja Tech Zdravlje

Obavijesti uključene

Nevjerojatna vijest iz Katra: "Zlatko Dalić naš je novi izbornik, sve je dogovoreno"...

UGOSTIO GA BIVŠI VATRENI

VIDEO Slavni Nijemac objavio video s derbijom u Splitu: Snimio je gađanje Rakitića i ostao u šoku...

 Vijesti Sport Showbizz Lifestyle Putovanja Tech Zdravlje

✓ Obavijesti uključene

Želite li ovo svojoj djeci? Problem može eskalirati i do poremećaja ovisnosti

1:50 5

OSUĐEN NA 30 GODINA

Hoće li doći do obrata u slučaju hrvatskog kapetana zatvorenog u Turskoj? Ima novog odvjetnika, njegov brat otkrio detalje

Vijesti

Sport

Showbizz

Lifestyle

Putovanja

Tech

Zdravlje

Obavijesti uključene

FOTO Objavljene prve fotografije: Ovo je horor-dvorište u kojem su pronađene zakopane bebe, scena je sve šokirala

RASPRAVA U SABORU

Plenković o prijedlogu za opoziv: "Oporba ne može ništa. Ucjenjuju naše partnere, ali to im neće proći"

[Vijesti](#)[Sport](#)[Showbizz](#)[Lifestyle](#)[Putovanja](#)[Tech](#)[Zdravlje](#)

Vodstvo

Fury: Neću se boriti s Joshuom

Messi prelomio: Ova vijest će rastužiti njegove navijače širom svijeta

Obavijesti uključene

Pred nama je najveći transfer sezone? Evo gdje bi Messi mogao nastaviti karijeru

PRATITE NAS:

Vijesti

Sport

Showbizz

Lifestyle

Putovanja

Tech

Zdravlje

Uredništvo

Obavijesti uključene[Politika zaštite privatnosti](#)[Politika o kolačićima](#) [Upravljanje obavijestima](#)

© Dnevnik.hr. Sva prava pridržana